

SIJEČANJ 2015

KAPELA

ČASOPIS HRVATSKOG PLANINARSKOG DRUŠTVA KAPELA

Sadržaj

- 3 RIJEČ UREDNIKA:** Hrvoje Zrnčić
- 4 L'ONDA ROMANTICA 2014:** Matej Perkov
- 10 TRADICIONALNI IZLETI:** Milica Opačić
- 14 ZAVIŽAN NOĆU:** Renata Horvat
- 18 MIR, SAMO MIR:** Josip Štintić
- 22 PRVO PA MUŠKO PREDAVANJE:** Katica Gajčević
- 24 KAPELINA ŠKOLA:** Josip Zelić
- 26 O KAPELSKOM PLANINARSKOM PUTU:** Damir Gross, Goran Zadražil, Hrvoje Zrnčić
- 32 VILA VELEBITA:** Tamara Rehak
- 35 SINJAL:** Hrvoje Zrnčić
- 36 POVODOM PROHUJALIH 60:** Hrvoje Zrnčić

- 40 KAKO ODABRATI:** Robert Demšar, Martina Levar i Slobodan Landup
- 44 IZBORNA SKUPŠTINA:** Hrvoje Zrnčić
- 45 NAGRAĐENI U 2014.:** Hrvoje Zrnčić
- 46 ĐURĐICA:** Nevenka Bukovinac
- 46 VATROSLAV:** Goran Zadražil
- 47 IN MEMORIAM VLATKO NEMEC ŠVABO:** Damir Streicher
- 47 IN MEMORIAM KREŠIMIR MILAS:** Hrvoje Zrnčić
- 47 IN MEMORIAM VINKO FERENC BRICO:** Slavko Ferina Mrva
- 48 O JEZIKU:** Hrvoje Zrnčić
- 51 UMJETNOST I PLANINARENJE:** Tanja Kvočić

Impressum

KAPELA

Časopis Hrvatskog planinarskog društva Kapela
Godište 3. Broj 3, Zagreb
Izlazi jednom godišnje i besplatan je

IZDAVAČ

HPD Kapela, Maksimirska 51 a,
10000 Zagreb, www.hpd-kapela.hr

UREDNIŠTVO

urednik: Hrvoje Zrnčić,
hrvoje.zrnccic@zg.t-com.hr

zamjenik urednika: Matej Perkov,
matejperkov@hotmail.com;
grafička urednica: Ana Kvočić,
annagjuro@gmail.com;
lektura i korektura: Vesna Kaniški,
vesna.kaniski@zg.htnet.hr

TISAK

Denona,
Marina Getaldića 1,
10000 Zagreb
Naklada: 400 kom

Svoju građu za objavu možete snimiti na CD ili DVD i poslati uredniku redovitom poštom ili e-poštom na e-adresu. Tekstove i opise fotografija treba slati odvojeno od samih fotografija, odnosno ilustracije nikako ne ubacivati u tekst.

Uredništvo zadržava pravo preraditi tekst. Stajališta autora iznesena u objavljenim tekstovima, ne moraju odražavati stajališta HPD Kapela ili članova Uredništva.

Riječ urednika

Evo nam i trećega broja Kapele, odnosno treće godine izlaženja. Lijepo je osjetiti kad ljudi koji žele nešto napraviti imaju podršku vodstva Društva koje osigurava ostvarenje zajedničkih zamisli. Zasad ne posustajemo, a što će donijeti budućnost to ćemo tek vidjeti. Veselje je raditi s Vesnom, koja se zdušno brine za lekturu i s Anom koja s guštom brine za konačni izgled našega časopisa. Ne smijemo zaboraviti ni one najvažnije – autore tekstova i fotografija. Bez njih nema ni posla ni časopisa. I ove godine nastavljamo s tekstovima autora koji se nisu javljali dosad, ne samo u Kapeli već ni bilo gdje drugdje. Ovaj puta ukupno je desetoro “novih”. Pozivamo i ostale da pokušaju pisati o onome što ih se dojmilo u Društvu. Pomoći ćemo ako treba.

U 2014. godini proslavili smo 60-u godišnjicu Društva. Proslava koja je imala, što bi se reklo, glavu i rep. Ostvarena je poduzetnošću članova koji se trude ugraditi dio sebe u zajednicu. Tom prilikom predstavljena je i povijest, i sadašnjost i budućnost Društva. Bili su to dani slave koje bismo željeli nastaviti.

Obilježili smo 2014. godine i trideset i pet godina postojanja Kapelskoga planinarskog puta (KPP-a). Ne znam jesam li subjektivan kad kažem da je to biser-put. Nismo samo obilježavali postojanje, već smo obilježavali (markirali) stazu KPP-a tamo gdje je to bilo potrebno.

Održali smo i Izbornu skupštinu na kojoj je potvrđeno veće uključivanje mladih u vodstvo i rad Društva kao svojevrsan zalag za budućnost. Mladost i iskustvo najbolja je kombinacija za uspjeh u bilo kojoj grani ljudske djelatnosti. Tako će, primjerice već sljedeći broj

našeg časopisa uređivati nova, mlada urednica, a stari urednik naći će joj se pri ruci ako zatreba.

Bili smo na mnogim izletima od kojih su poneki inspirirali autore da snime dojmive fotografije i napišu pokoju riječ. Posebno bih istakao Matejev solo uspon iz Chamonixa na Mont Blanc iako u pravilu ne podržavam solo planinarenje. Pravilo da se na planinarenje ne ide sam vrijedi za ogromnu većinu planinara, ali ne vrijedi za iznimke jer upravo iznimke potvrđuju pravilo. Matej se toliko posvetio planinarenju da već sada mogu reći da je kročio stazom iznimnosti i da za njega ne vrijede potpuno ista pravila kao za nas ostale. Na njegovim pohodima uvijek je prisutna i Kapelina zastava.

Hrvoje Zrnčić

Izletnički rezime

U 2014. godini Društvo je brojilo **444 člana** i ostvarilo **78 službenih (zapisanih) izleta** s **2157 sudionika**, što je **prosječno 28 sudionika po izletu**. Kao i uvijek do sada, na našim izletima sudjelovali su i planinari gosti što govori da je plan izleta opet bio dobar i raznovrstan. Svake se godine osjeća lagani pad broja izleta i broja sudionika pa je tako 2014. godine bilo 7,5 % manje izleta, a i isto toliko manje sudionika nego 2013-e. To je još uvijek relativno visok stupanj aktivnosti s prosječno 1,5 izleta tjedno kroz cijelu godinu. Novo je Izletničko povjerenstvo objavilo plan s 90 izleta za 2015., što je znak da smo opet živuli.

UŠPON NA MT. MAUDIT

2014 *L'onda romantica*

— Matej Perkov —

Ekspedicijom „L`onda romantica 2014“ (Romantični val) na visokogorski način obilježena je 60-a godišnjica postojanja HPD-a Kapela.

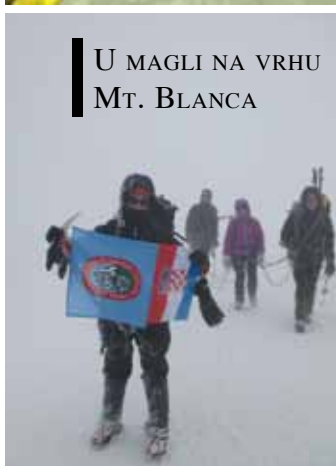
ZAPADNI LYSKAMM 4481 M

CHAMONIX I
MT. BLANC

U MAGLI NA VRHU
MT. BLANCA

PENJANJE KROZ LEDENJAK MER DE GLACE

Cilj ekspedicije bio je samostalni uspon na najviši vrh Europe Mont Blanc, i to preko veličanstvenoga ledenjaka Mer de Glace i zahtjevnih vrhova Mont Blanc du Tacul i Mont Maudit. Avanturi na Mont Blanc prethodio je aklimatizacijski uspon na vrhove centralne Monte Rose (Castor 4228 m i zapadni Lyskamm 4481 m), koji je bio vrlo važan za adekvatno privikavanje na napore koji iščekuju penjača na velikoj visini.

Cijela ekspedicija trajala je 16 dana, a pripreme koje su uključivale prikupljanje financijskih sredstava i naporne treninge trajale su cijele godine. Do odredišta se putovalo javnim prijevozom, a planinske noći uključivale su i nekoliko bivakiranja. Ono što je specifično za ovu ekspediciju je naglasak na tradicionalnom planinarenju i fair-playu u visokogorstvu koji podrazumijeva isključivo kretanje na „vlastiti pogon“ – bez žičara i planinskih vlakica.

USPONI

Na Monte Rosi uspon je startao iz mjestašca Gressoney (1300 m), a na Mont Blanc iz centra turističkoga gradića Chamonix, poznatoga skijaškog centra u Europi (1000 m). Dvadeset kilograma opreme na leđima bio je teret koji se morao podnijeti iako su „leda stenjala“, a ramena „vrištala“.

Talijanski dio ekspedicije imao je za cilj uspon na čak sedam vrhova Monte Rose, no zbog velikih količina svježega snijega i loših vremenskih uvjeta ispenjani su samo popularni Castor i opasni zapadni Lyskamm. Loši uvjeti na planini utjecali su i na brojne lavine koje su odnijele jedan život na istočnoj strani planine, kod atraktivnoga vrha Pyramide Vincent.

Nakon Monte Rose put je dalje vodio u Francusku. Uspon na Mont Blanc krenuo je iz centra Chamonixa preko opasnoga i veličanstvenoga ledenjaka Mer de Glace do planinarskoga doma Requin na 2505 m. Nakon jednoga dana odmora, zbog velike iscrpljenosti i loše prognoze, uspon je nastavljen do planinarskoga doma Cosmiques na 3613 m. Ondje je također uslijedio jedan dan odmora zbog loše prognoze i

POGLED S CASTORA NA ŠVICARSKU

privikavanja na visinu, da bi grupa od 50-ak penjača raznih nacionalnosti krenula u pravcu vrha u 1,00 sat ujutro (peti dan uspona). Naporna i zahtjevna tura trajala je 16 sati, a osim uspona na najviši Mont Blanc (4810 m) obuhvaćala je i uspon na zahtjevnije i manje posjećene vrhove Mont Blanc du Tacul (4248 m) i Mont Maudit (4465 m). Sam doživljaj uspona na najviši vrh Alpa upropastila je magla zbog koje nije bilo moguće uživati u panorami, stoga je brzo uslijedio silazak „Gouter rutom“ prema planinarskom domu Gouter te feratom preko zloglasnoga Kuloara smrti do planinarskoga doma Tete Rousse (3167 m). Šestoga dana uslijedio je naporan spust do centra Chamonixa, odakle je tura i započela. Trijumfalno fotografiranje u centru kod spomenika prvih osvajača Mont Blanca ostvarenje je sna svakoga planinara koji posjeti ovaj dio Alpi.

ISPOD CRTE

Uzbuđenje i radost još su i veći ako se uzme u obzir činjenica da je cilj ekspedicije bio zahtjevan i opasan: ove sezone u masivu Mont Blanca poginulo je 20 ljudi. Mnogi mladi planinari pitaju „Kako se jedan početnik može popeti na Mont Blanc?“ Odgovor glasi: “U bilo kojem dijelu života opasno je preskakati stepenice pa tako i u planinarstvu. Ovakve planine zahtijevaju veliko poštovanje, dobro razradenu pripremu i iskustvo penjača, zajedno sa psihofizičkom spremom.“

Ova ekspedicija velik je uspjeh jer je riječ o prvome samostalnome hrvatskom usponu na najviši vrh Alpa preko ledenjaka Mer de Glace, koji također uključuje i spuštanje u Chamonix bez korištenja prijevoznih sredstava od podnožja do vrha i natrag. Nova životna i planinarska iskustva, nova prijateljstva i mnogo lijepih fotografija prekrasna su uspomena zbog koje se isplatilo žrtvovati slobodno vrijeme, novac i još mnogo toga. No, čarobno je truditi se i žrtvovati za ovakav cilj, za velik san – velik kao Mont Blanc!

O onome što volimo ponavljati

————— Milica Opačić —————

ZAVIŽANSKI MJESEC

Kada neki izlet postane tradicionalan? Nakon tri ili pet puta ponavljanja? Nakon dvadeset puta? Kada ga prihvati i vodi drugi vodič ili kada ga organizira generacija koja je tek rođena u vrijeme prvoga izleta? Tko bi znao!

HPD Kapela obično organizira više tradicionalnih izleta godišnje. Tako je bilo i 2014. godine. Bili su to izleti: Prek Slemena u Stubake, Sveta Gera, Zimski uspon na Bijele stijene, Mihina staza, Zimski noćni uspon na Zavižan, Vlažna staništa, In memoriam, Opskrba kuće na Bijelim stijenama, Podjela diploma na Sinjalu, Pozovi prijatelja, Dan planinara na Bijelim stijenama, Fokina staza te štefanje na Risnjaku i Jarušju. Skoro svi ti originalni izleti osmišljeni su u našem Društvu osim izleta Prek Slemena u Stubake i Fokina staza.

U našem Planu izleta više nema nekih tradicionalnih izleta. Ne održavaju se primjerice Habuline Karlovačke rijeke ili tradicionalnije Mrvino Nikolinje na Japetiću. Možda smo ih se zasitili, a možda su se vodiči samo umorili ili više nisu s nama. Ima još puno mjesta koja želimo posjetiti, a vremena je premalo. Bilo je proteklih godina nekoliko izleta za koje bih dušu dala da postanu tradicionalni: Žarkova i Anitina Omiška Dinara, Jagodina i Mišina Učka i Ćićarija te Mrvine Bohinjske planine. Mogli bi vodiči ponovno razmisliti i povesti nas, i to već dogodine?

Dojmovi s nekih od tradicionalnih izleta urezali su mi se u pamćenje dublje od ostalih.

Zimski uspon na Bijele stijene

Bilo kako bilo, ima naših izleta koji traju godinama i koje vode generacije vodiča, a sudionici su iskusni i manje iskusni planinari. Takav je izlet Zimski uspon na Bijele stijene koji je osmislio Zoran još prije tridesetak godina. Nikada neću zaboraviti svoj zimski uspon na Bijele stijene u društvu s Habulom, Jagodom i Mišom 2006. godine. Pošli smo u petak poslije podne s opskrbom za subotnji ručak i po mjeseci se uspinjali najdražim nam putem do kućice. Bila sam tradicionalno posljednja kada se Habula vratio i ponio mi ruksak zadnji dio puta kroz snježni nanos, nakon skretanja za Javornicu. Uvijek na tome dijelu staze, kada smo već nadomak kuće i kada ruksak oteža, vidim njegove nasmiješene oči iza zamagljenih naočala i čutim ruku koja će mi olakšati teret.

LUKA KVOČIĆ

MARIJAN MRAKOVČIĆ

LUKA KVOČIĆ

Zimski noćni uspon na Zavižan

Zimski noćni uspon na Zavižan, koji sada vode naši mladi, osmislili su prije više od dvadeset godina Zoran i Krampus. Svih ovih godina vodili su ga razni vodiči, ponekad kroz dubok snijeg i kroz krošnje drveća, hodajući u visini markacija prema Antinoj toploj kuhinji i tradicionalnom grahu. Znali smo se nakon takvoga okruženja spuštati uz rascvale bademe prema Kladama i moru.

Vlažna staništa

Zimski su izleti pravi izazov izdržljivosti, a onda u proljeće, nakon Uskrsa, laganom šetnjom odlazimo u Vlažna staništa i uživamo u buđenju prirode. Taj izlet nije u Planu izleta, ali je zato nama postao tradicionalan. Tko bi zaboravio Lonjsko polje, plovidbu Savom ...

SLAVKO FERINA MRVA

DRAVA

Podjela diploma na Sinjalu

Tradicionalni izlet na Dinaru i podjela diploma polaznicima Kapeline planinarske škole na Sinjalu, najvišem hrvatskom vrhu, jedinstven je u našem planinarskom svijetu. U svakoj generaciji planinarske škole stasa i poneki vodič, a većina polaznika nastavi redovito posjećivati planinske vrhove. Poneki i odustanu od planinarenja pronášavši drugu aktivnost, ali nitko nikada ne zaboravi ushićenje koje je osjetio na vrhu dok vjetar suši znoj, a pogled pruža nagradu za uloženi napor.

KRŠTENJE
NA DODJELI
DIPLOMA

SLAVKO FERINA MRVA

Opskrba kuće na Bijelim stijenama

Volim naše izlete i svaki me ispunjava zadovoljstvom, a najviše dobrih osjećaja budi u meni izlet-radna akcija Opskrba kuće na Bijelim stijenama. On u sebi objedinjuje ljubav prema prirodi, planinama, našim posebno dragim Bijelim stijenama i želju da se učini nešto za dobrobit sviju. Taj je izlet pun pozitivne energije unatoč često lošim vremenskim uvjetima koji se godinama pamte i prepričavaju zajedno s događajima koji ih prate.

LUKA KVOČIĆ

LUKA KVOČIĆ

ANA KVOČIĆ

LUKA KVOČIĆ

Prisjećajući se naših tradicionalnih izleta, pitam se kako ići negdje gdje još nismo bili kada nas svako mjesto zove da ga posjetimo ponovno? Tko može naći ravnotežu između tih želja kada nema pogleda koji je dva puta isti i mjesta koje ne poželimo posjetiti i zimi i ljeti, u proljeće i u jesen? No, kada bolje razmislim, nije važno idemo li tradicionalnim ili novim stazama sve dok nas srce vuče prema suncem obasjanim vrhovima, dok nas noge nose skrovitim stazama, a ruka prijatelja pruža oslonac.

Odlazak u noć

— Renata Horvat —

Sve je počelo davnih godina kada sam čula priču moga tate o tome kako je lijepo i teško kročiti planinama, kako je divno gledati kilometrima daleko i kako je naporno koračati po dubokome snijegu, kako iscrpljujuće može biti kada te prži sunce, a više nemaš vode i zaklon od sunca nije na vidiku...

Njegove priče nalikovale su bajkama, kao nešto meni nedohvatljivo što se događa negdje daleko i nekim drugim ljudima koje ja ne poznajem. Tako je to izgledalo sve do onoga trena kada sam i sama postala dio toga bajkovitoga planinarskog svijeta. Svijet je to za koji ljudi žive vikendima. Krajem tjedna osjećam uzbuđenje zbog nadolazeće avanture. Avanture u planini.

MOJA BAJKA

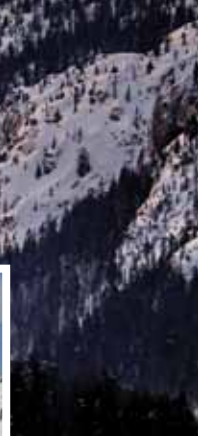
Većina ljudi smatra da je besmisleno znojiti se, imati mokre noge u teškim gojzericama, nositi naprtnjaču na leđima, trpjeti bol radi toga, odvajati novac radi te muke, a ja sam se uvjerila da je upravo to moja bajka. I ne samo moja, ima nas dosta. Pripadamo li mi nekom drugom svijetu? Zamislite da petkom navečer niste u svom stanu ispred TV-a, niste u kafiću, ne znojite se nad štednjakom s palačinkama, ne uvjeravate djecu da moraju učiti, ne usisavate ... Zamislite da ste u planini i da gledate zvijezde, slušate krikove noćnih životinja, oko vas su ljudi koji dijele vaše osjećaje i trepere pred polazak na višesatno hodanje. Ljudi su to koji

ne osjećaju težinu svojih naprtnjača ni stezanje svojih gojzerica. Što se više približava trenutak polaska, nervoza je sve manja i napokon nestaje sa skupnom fotografijom. Vrijeme je za noćni uspon na Zavižanu.

Uspón se organizira jedanput godišnje, obično u ožujku za punoga mjeseca. Ove godine uspon je poseban jer je temperatura zraka neobično visoka i snijega ima malo pa je hodanje ugodnije. Malo snijega na Zavižanu podrazumijeva snježni pokrivač visine 70 cm. To je zaista malo u usporedbi s prošlom zimom kad ga je u isto doba bilo 300 cm.

Nakon zajedničkoga fotografiranja krenuli smo, dobro raspoloženi i pričljivi, cestom prema šumi. Čeone lampe nismo ni uključili jer je mjesec osvjetljavao prirodu poput ulične lampe. Pričice su trajale do prvoga laganijeg uspona, a tada smo postali malo štedljiviji s kisikom i trošili smo ga na mišiće nogu, a ne jezika. Što smo se više uzdizali, naša kolona bila je sve tiša. Ako se netko i osvrnuo iza sebe, vidio je tek poneku lampu koja se ziba kroz šumsko granje. Čovjek osjeća samoću, a opet je dio skupine.

Do Babić Sice došli smo za otprilike sat i pol. Snijeg je postajao dublji, upadali smo u stope onih

POGLEDI SA ZAVIŽANA

koji su hodali ispred nas, čupali noge iz ralja mekoga snijega. Razgovora ni šala više nije bilo. To je bio znak da je naporno. Na pola puta zaustavili smo se, prigrizli nešto i popili vode. Odlučili smo razdvojiti se u dvije skupine. Manja skupina nastavila je cestom do Zavižana, a veća skupina, željna izazova, nastavila je stazom kroz šumu. Još neko vrijeme naša mala skupina gledala je osvjetljenu kolonu koja je polako napredovala među drvećem. Bili su poput krijesnica koje prate i čuvaju jedna drugu i ne razdvajaju se.

OSTVARENJE BAJKE

Na cesti, odnosno na našem putu nije bilo snijega. Put je to na kojem nisu potrebne krplice i na kojem čovjek ne mora pratiti markacije. Zato se u našoj koloni čula pjesma, razgovor, šala. Mi smo uživali u udobnosti puta po šumi, bez bojazni da će netko odlutati krivom stazom, bez opasnosti da će nekoga zanijeti ruksak dok izvlači nogu iz snijega, bez straha da će nekoga ogrepsti grana kad prolazi uz krošnjju. Zato smo bili brži i stigli smo na Zavižan prije velike skupine.

Zadnjih dvjestotinjak metara ipak smo dali obol zimskom usponu i krenuli prečicom kroz zaledeni snijeg koji je imao tvrdnu koru te smo vrlo rijetko propadali. Na terasi doma na Zavižanu stajala sam i promatrala kolonu svjetiljki veće skupine koja se uspinjala uz strminu. Zavidjela sam njihovoj snazi i upornosti, jakoj volji da izdrže ono što ja nisam. Imala sam malu zadovoljštinu jer sam stigla prije njih iako svjesna da sam se odrekla nečega mnogo većeg.

Krasno je biti dio svijeta u kojemu se ljudi vesele jer su umorni. Dolazili su crveni u licu, mokrih majica, iscrpljeni, ali s osmijehom. Nekako bi čovjek očekivao da će tridesetak umornih ljudi jedva dočekati odlazak u krevet i u san, ali varate se, nitko nije otišao na spavanje. Svi smo živahno kokodakali, vadili raznovrsnu hranu, butelje vina, pljoske rakija, limenke piva ... Oko jedan sat ujutro bili smo orni kao da je podne. Ima među nama tihih i povučenih ljudi koji ne izražavaju svoje impresije odmah i glasno, koji su mirni i samozatajni, ali se nisu povukli u sobe, nego su ostali s nama glasnima, s nama koji istoga trena moramo izreći ono što mislimo pa makar to nitko i ne želi čuti. Tu smo svi zajedno još dugo u noć. To je naš svijet i naša ostvarena bajka.

MIR, *samo mir*

— Josip Šintić —

Zadnju nedjelju u siječnju 2014. sudjelovali smo na 21. tradicionalnom zimskom planinarsko-hodočasničkom pohodu na Svetu Geru. Svaki planinarsko-hodočasnički pohod na Svetu Geru imao je svoje specifičnosti i teško bi ih čovjek mogao opisati. Možda bi, za početak, trebalo objasniti kako su ovi tradicionalni pohodi započeli.

Početak prosinca 1993. godine papa Ivan Pavao II. uputio je poziv Urbi et orbi da se na misama u nedjelju, 23. siječnja 1994. godine moli za mir u Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini, u kojima su se saveznici suprotstavili velikosrpskoj agresiji.

Pomislih odmah kako ću taj dan, umjesto na planinarenje, poći na svetu misu u zagrebačku katedralu. No, ubrzo shvatih da bi planinarsko hodočašće s misnim slavljem za mir bio najbolji odaziv na poziv Svetoga Oca planinara! Sjetih se i redovitih nedjeljnih misnih slavlja za planinare u crkvi Majke Božje Kraljice Hrvata na Sljemenu i omiljenoga planinarskog župnika patera Jelineka. No, odlazak na Sljeme posve je uobičajen pohod za nas planinare!

U to vrijeme bio sam pročelnik Komisije za propagandu Hrvatskoga planinarskog saveza pa sam i u tome svojstvu razmišljao i planirao akcije kojima bi se promicalo planinarstvo u Hrvatskoj. Činilo mi se da je hodočašće na Svetu Geru (1171 m), najviši vrh sjeverozapadne Hrvatske, najbolje rješenje jer je 1993. godine obnovljena kapela sv. Ilije na vrhu Žumberačke gore, a do nje je izgrađena cesta.

Planinarsko hodočašće s oduševljenjem su pri-

hvatili predstavnici Križevačke grkokatoličke biskupije. Ubrzo nakon promišljanja o koncepciji hodočasničkoga pohoda, započeo sam s pripremama: objavom članka u javnome glasilu, koji je ujedno bio i poziv na planinarsko hodočašće na Svetu Geru, te s izravnim obavještanjem planinara brojnih planinarskih društava iz sjeverozapadne Hrvatske, ali i šire.

POČETCI

Po objavi članka u Večernjem listu, počeli su se javljati zainteresirani. U početku po desetak dnevno, a zadnji tjedan i na stotine. Telefon mi je neprestano zvonio. Javljali su se planinari, ali i brojni građani, a osobito brojni prognanici i izbjeglice iz raznih dijelova Hrvatske te Bosne i Hercegovine, koji su utočište našli u Zagrebu i široj okolici. Strpljivo sam objašnjavao prirodu hodočasničkoga pohoda, snježne uvjete i isticao obveznu zimsku obuću i odjeću. Posebno sam naglasio da je hodočašće namijenjeno prvenstveno planinarima i ostalima koji su u dobroj fizičkoj kondiciji.

Dirljiv mi je bio razgovor s predstavnikom izbjeglica iz okolice Osijeka koji je, shvativši da njegova

skupina ne može na snježnu goru, naglasio da će u mislima biti s nama u molitvi na Svetoj Geri. Jedna starica iz Slavonije je, unatoč mojim upozorenjima, ipak došla na pohod i bila je zajedno s još nekim starijim hodočasnicima prevezena na Geru policijskim terenskim vozilom.

Lista prijavljenih sudionika pohoda rasla je iz dana u dan, a zadnji tjedan sam agenciji, koju sam angažirao za prijevoz, svaki dan javljao da nam je potreban još jedan autobus. Na molbu velečasnoga Mile Vranešića, čuvara svetišta sv. Ilije pridružila nam se i Zagrebačka županija kao suorganizator te Hrvatske šume i Hrvatske ceste iz Karlovca. Osigurano je da će cesta uoči pohoda biti očišćena od snijega kako bi se uzvanici mogli dovesti na Svetu Geru. Obećano nam je da će na vrhu biti naloženi krjesovi kako bi se ozebli mogli ugrrijati. HGSS iz Samobora angažiran je za osiguravanje sudionika pohoda.

ZNAČAJ MOLITVE

U MUP-u su svi s oduševljenjem prihvatili ovu akciju. S načelnicima prometne i granične policije MUP-a RH dogovorio sam svečanu policijsku pratnju naše kolone od osam autobusa, i to od Zagreba do Sošica kao i nazočnost granične policije na Svetoj Geri. S Hrvatskom vojskom u Jastrebarskom dogovorio sam pripremu veće količina čaja. Osim Gorske službe spašavanja, u pripremi je bilo i vozilo hitne pomoći s liječnikom. Svi su spremno surađivali uvidjevši značaj molitve za mir.

HPS prijavio je održavanje skupa nadležnoj policijskoj postaji i tako postao službeni organizator prvoga planinarskog pohoda na Svetu Geru. Idućih godina organizaciju su preuzeli Planinarsko društvo Kapela, a od 1994. godine i novoosnovano Ekološko društvo Žumberak.

Molitveni pohod na Svetu Geru dobio je velik odjek u javnosti i o njemu su izvještavali prije i poslije pohoda Večernji list i Vjesnik, Slobodna Dalmacija, Glas Koncila, glasilo MUP-a RH Halo 92, Hrvatski radio, OTV, bilten Vijesti HPS-a, planinarski časopis Hrvatski planinar i drugi.

U prvome hodočasničkom pohodu na Svetu Geru sudjelovali su, osim planinara, i brojni građani

Žumberka, ljudi iz svih krajeva Hrvatske te oko dvjesto policajaca i pripadnika Hrvatske vojske u svečanim odorama. U Sošicama je bilo tijesno jer je pristiglo punih dvanaest autobusa i stotinjak automobila.

Na vrhu je vidljivost bila neponovljiva. S razglednih točki od kapele sv. Jere te sa zapadnoga vršića, visokoga 1171 m, pružali su se čarobno lijepi vidici: Kamniško - Savinjske Alpe ocrtavale su se u svim detaljima kao da su nadohvat ruke, Raduha, Peca pa duboko u Austriji koruški Koralpe, zatim Uršlja gora, Pohorje, planine Hrvatskoga zagorja. Lijevo od Kamniških Alpi Storžič, Karavanke sa Stolom pa potom Julijske Alpe s Triglavom, slovenski Snežnik, planine Gorskog kotara, Velebit pa Lička Plješivica, a u daljini Osječnica i Klekovača u zapadnoj Bosni otkuda se u XVI. stoljeću doselio znatan dio Žumberčana. I na kraju, dosad vjerojatno neviđeno ili barem nezabilježeno, između Karavanki (Stol, Kopa) i Julijskih Alpi, duboko u Austriji izuzetno jasno vidio se Grossglockner (3797 m), najviši vrh Austrije.

Misno slavlje ispred kapele svetog Ilije predvodio je don Živko Kustić održavši nadahnutu propovijed. Završno misno slavlje održalo se na povratku molitvom nad Jazovkom uz propovijed fra Tomislava Duke.

MOLITVA TRAJNO

Cijeli planinarsko-hodočasnički pohod osiguravali su djelatnici MUP-a RH, a sve je proteklo u dostojanstvenom planinarskom duhu samodiscipline i molitve za mir u Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini.

Neki mediji ocijenili su da se na molitvenom skupu na vrhu Svete Gere okupilo preko tisuću sudionika te da je to bila središnja molitva za mir u Hrvatskoj.

Zadnja nedjelja u siječnju ustalila se kao termin pohoda. Članovi brojnih društava počeli su dolaziti vlastitim prijevozom i svake godine na molitvenom skupu okupljalo se od petsto do tisuću sudionika. Predstavnici gotovo svih spomenutih, ali i mnogih drugih društava, dolaze svake godine. Tijekom godina hodočasnički planinarski pohod postao je općepoznat među planinarima, ali i Žumberčanima. Stekao je veliku popularnost i sve upućuje na to da će se održavati još dugi niz godina.

PRVO PA MUŠKO

predavanje

Katica Gajčević

*Odakle početi? Pa
otpočetka planinarko
jedna! Što si se
ustrtarila? Ionako ti
neće objaviti priču.*

Odlučila ja upisati planinarsku školu. Ali koju, Bože?! Nakon surfanja po internetu i intenzivnog razmišljanja, jer ipak i glava nečemu služi, odluka je pala na Kapelinu. Mislim si, tamo znam Ružicu, a i kolega s posla, Željko, me nagovara. Idem probati. Jedini imaju zadnji izlet i dodjelu diploma na vrhu Sinjal na Dinari, nema više vrha u Hrvatskoj, a to je bio jezičac koji je prevagnuo.

I tako ja sve redom obavim, prijavim se, zagnjavim par puta Ružicu da me tamo preporučí jer nisam član Društva, uplatim dvjesto kunića i ide vrijeme, dođe rok.... bok, gospon Šenoa, i eto ti 18. ožujka. Na poslu jurcam i trčkaram sve završiti na vrijeme da mogu gibati u tri doma i stići u Kapelu do sedam. Kad, ne lezi vraže, bacim oko na one materijale o planinarskoj školi, a kad tamo piše: "Prvo predavanje počinje u šest sati". Da sve bude skladno, ne možeš izići s posla kad hoćeš, nego kad drugi hoće i tako se ja, oko četiri i pol, nađem u neobranom grožđu.

Di ću sad? Radim na Ravnicama, stanujem na Srednjacima, nit mi je íći doma, nit mi se landra po gradu. Toplo je vani, nožice natekle u gležnjačama, nisam

STIEPAN DREN MILINAREC

ni vrit, ni mimo. Ajde, opet uključim glavu, gruntam li gruntam i dosjetim se. Rodbina! Nema čovjek neke koristi od nje, ali je dobro kad je dobro raspoređena. A moja, u ovom slučaju, ne može bolje. Teta u Sermageovoj, minutu od prostorija Društva. Zovem

brže tetu. Je li doma? Je. Ima li Franckove kave? Ima. Evo mene! Odmorim nožice jedno sat vremena, nešto pregrizem, popijem kavu, malo proćakulam i hop... već sam u Maksimirskoj 51A.

E, sad! Od pustih oznaka i kojekakvih ploča po zidovima jedva se snađem di trebam doći. Nikoga ne znam, dolazim sama, malo mi je bed. Stidljivo sjednem u drugi red da ne ispadnem štreberica u prvom. Vidim, tamo

neki muški za stolom blijedo me gleda, skužim da mu se moram javiti jer mi ne piše na čelu tko sam. Dobro, ja sam ta i ta, evo uplata, plaćeno internet bankarstvom, kad on pita da koje sam godište. A bezobrazniče jedan, mis-

lim si ja, diš damu pitat za godine, a opet, nisam dama, nego planinarka pa promrsih kroz zube: "Šesprvo". On to zapiše bez komentara, pita me za internetsku adresu i eto me opet u drugom redu moleći Boga da nisam najstarija u školi. Bio je to Antun, onaj s kojim sam općila mobitelom, a onaj drugi, Josip, održao je uvodno slovo. A kakvo je to slovo bilo! Ne znam za druge, ali ja sam ostala ugodno iznenađena. Zanimljivo, otkaćeno i duhovito! Ne sjećam se, doduše, ni jedne rečenice osim one kako su svi planinari ljudi, s čim se u potpunosti slažem, ali se sjećam da mi je bilo veselo slušati ga.

A ONDA PREDAVANJE

Onda je Matej održao prvo predavanje o povijesti i organizaciji HPS-a. Već sam ga prije slušala u domu na Lipi za Valentinovo, kada je govorio o romantici u planinama, i super je to pripremio, tako da sam znala da će i sad biti zanimljivo. I nisam se prevarila. Sažeto, jasno i puno toga rečeno. Obećao je donijeti one svoje majice sljedeći put, moram si jednu kupiti da se mogu malo praviti važna pred mojim starim planinarima.

Potom je došao jedan ozbiljni gospodin, kažu da se zove Hrvoje, koji nam je govorio o samom Društvu od početka do danas i o tome što su oni kao Društvo sve sagradili i uredili: pa kuća, pa sklonište, pa putovi, obilaznice i sve tako divno i krasno. A tek dio o imenima: te Rade Končar, te Končar, jer jadan Rade više nije bio popularan pa, tek kad su protjerani iz Končara, Kapela. A onda nam je pokazao časopis Društva pod nazivom Kapela i pozvao nas da pišemo, rišemo, fotkamo i šaljemo sve to redakciji. Gospon Hrvoje, Vi ste krivi što ovo pišem, umjesto da idem lijepo u krpe, jer već je skoro jedanaest i pol navečer, a bit ćete još krivlji ako mi ovo ne objavite. Pa Vi malo razmislite!

No, šalu na stranu, u nedjelju idemo na prvi izlet, na Oštrc. Bila sam tamo sto puta, ali kad gospođa oće u školu, mora sve ispočetka. Počet ćemo se bolje upoznavati i mi školarci međusobno, a i s vodičima i organizatorima. Nadam se da ćemo biti dobra generacija, uz jednu napomenu Josipu i Mateju koji su mi nešto previše isticali mlade: te mladi ovo, te mladi ono, te treba privući mlade, te mladi pitaju, a ima li tamo mladih ...

Znate što dečki, mi u najboljim godinama, onima u kojima upravo jesmo, možda ne možemo na Himalaju, možda teško i na Triglav, ali imamo srca doći na vrh, znamo stati i pomirisati cvijet, a i bolje se zabavljamo.

Živjeli mi od pedeset plus-minus koju, a vi mladi, malo nas promatrajte, možda nešto i naučite od nas!

KAPELINA ŠKOLA

Josip Zelić

Uh, trebao bih nešto napisati, ali što? Možda bi trebalo pisati o tome kako me već neko vrijeme zaokuplja ideja da mladi vode Kapelinu planinarsku školu.

Možda početi s opisivanjem sastanaka, e-pisama, atmosferi prepirke i smijeha jer Vjeko, Toni i ja nismo bili zadovoljni planom Škole. Bilo je hrabro pustiti nas trojicu da se nešto dogovorimo. Za početak, trebalo bi opisati našu tremu kada se pojavilo četrdeset školaraca.

Svakako bi trebalo opisati lica naših školaraca kada su se popeli na planine na kojima nikada nisu bili i kada su mogli uživati u pogledu koje su im pružale. Trebalo bi opisati kako su svi planinari u Školi pomagali jedni drugima, kako su dijelili sve što su imali i kako su uživali u druženju. Trebalo bi opisati njihova lica kada im je Jagoda prvi puta zapjevala, kada se prvi puta pokvario bus, a ne bi trebalo zaboraviti kako su poslije svi pjevali s Jagodom i pomagali Ivku pri ostalim kvarovima.

Trebalo bi pisati o smijehu kada je Zagi popio rakiju, kada je Caf došao bez majice, kada je Igora izgrllila i izljubila mama, kada je Maja trčala... ili o feštama na Viništu i Krupi. Trebalo bi pisati o trudu koji su polaznici Škole uložili da bi se popeli tamo kamo smo ih "bez milosti" tjerali.

SVE BI TO TREBALO!

O tome koliko je uspješna bila Škola govori podatak da je preko dvadeset školaraca ostalo u Društvu i odradilo nekoliko dežurstava, da su u većem broju pohodili društvene izlete, da su imali dvije ekipe na kotlićima te da s društvenim aktivnostima nastavljaju i dalje.

Školarci, koji to više nisu, bili su odlični u svakome pogledu. Hvala im u ime svih nas koji smo vodili Školu. Hvala svima koji su nam pomagali. Hvala i onima koji su sumnjali u nas jer nas je to motiviralo. Na kraju, kapa do poda našoj Jagodi bez koje bi ova Škola bila nezamisliva.

FOTOGRAFIJE: STIJEPAN DREN MILINAREC

OBNOVA MARKACIJA

Prvih dana meteorološkoga ljeta (7. i 8. lipnja 2014. godine) Kapelini markacisti Alida Viktorija Maskalan, Jelena Raić Alfier i Josip Kaniszaj te prijatelji Robert Ivankić i Boris Lukač, na čelu s voditeljem markacista Damirom Grossom, obnovili su markacije na dijelu Kapelskoga planinarskog puta od Bijelih stijena do Zelene kuće.

Svi su radovi skladno organizirani. Kao baza za akciju odabrana je kuća na Bijelim stijenama u kojoj su sudionici akcije boravili. Put za obnovu markacija bio je podijeljen u četiri dionice, a sudionici akcije u dvije skupine. Vrijeme je bilo toliko dobro da je omogućilo nesmetano cjelodnevno markiranje. Tako su prvoga dana Damir, Josip i Boris obnavljali markacije od Stalka do Velike Javornice, a Alida Viktorija, Jelena i Robert od Bijelih stijena do Velike Javornice.

Drugoga dana akcije Alida Viktorija, Jelena i Josip obnavljali su markacije od Stalka do stare Dulibe, a Damir, Boris i Robert od Zelene kuće do stare Dulibe. U popodnevnim satima svi su se sudionici našli u staroj Dulibi. Otišlo se zatim u Klenovicu na zasluženno opuštanje uz piće i priče. Bio je to najljepši doprinos 35. godišnjici KPP-a.

DAMIR GROSS

O KAPELSKOM PLANINARSKOM PUTU

GORAN ZADRAŽIL

O KAPELSKOM PLANINARSKOM PUTU

SLUČAJNOST ?

Početak svibnja 2014. godine na adresu Društva stigla je preporučena pošiljka iz Rijeke. Otvorivši kovertu vidio sam dnevnik Kapelskoga planinarskog puta. Ništa čudno, još jedan popunjeni dnevnik poslan da se dobije značka koja pripada svakome tko taj divni put prođe sa žigovima ili slikama deset kontrolnih točaka.

Listajući dnevnik, u želji da vidim tko je sretnik koji je vidio sve ljepote te jedinstvene obilaznice, nemalo sam se iznenadio kada sam ustanovio da je to popunjeni primjerak prvoga izdanja iz 1979. godine. Ni autor dnevnika više nije mlad, zašao je u treću životnu dob, u 73. godinu. Počeo je popunjavati dnevnik daleke 1980. godine (5 žigova) pa zatim 1983. godine (3 žiga), 2007. godine (1 žig) i konačno 2014. godine (posljednji žig s Viništa). To je praktički bila najbliža kontrolna točka njegovoj Rijeci.

Bilo je zanimljivo prolistati cijeli dnevnik i pročitati sva imena koja su sudjelovala u izradi, reklamne oglase tadašnjih društvenih poduzeća pa i sam izgled priloženoga zemljovida. Uz dnevnik sam oživio dio vremenske slike kada su vrijedni planinari HPD-a Vihor i HPD-a Kapela, uz pomoć planinara iz drugih planinarskih društava, uspjeli povezati Tuk, Matić poljanu, Bjelolasicu, Samarske stijene, Bijeje stijene, Javornicu, Kolovratske stijene u unutrašnjosti i Klenovicu na obali.

Zašto naslov Slučajnost? Zato što se 23. rujna 2014. godine navršilo 35 godina otkako je otvoren Kapelski planinarski put koji prolazi najljepšim dijelovima Gorskog kotara i spušta se do našega prelijepoga plavog mora. Svečani skup na Viništu povodom 35. godišnjice organizirali su oni koji danas brinu o Kapelskome planinarskom putu: HPD Vihor, PD INA Bjelolastica i HPD Kapela.

NAJLJEPŠI 35-OGODIŠNJAK

Trideset i pet godina otvaranja Kapelskoga planinarskog puta budi mi mnoge uspomene. Bile su to prve godine moga planinarenja pa su valjda i uspomene dublje usječene u pamćenje. Došao sam baš u doba kada su se istraživali mogući putovi od kuće na Bijelim stijenama do Klenovice. Ulaznica mi je bila moj prvi planinarski izlet, trinaestodnevna izgradnja skloništa na Bijelim stijenama, na koji me je nagovorio Zoran.

Put je već dobio prve obrise i trebalo ga je dotjerivati. Vesna i ja smo, na jednom od istraživanja, dobili zadatak da istražimo bolju varijantu puta od Stalka do stare Dulibe. Manje privlačan dio, ali netko mora i to, a tko će ako ne oni najneiskusniji. Kako su sve ostale skupine dobile svoje zadatke, imao sam osjećaj da su nam dali zadatak kako se ne bismo osjećali manje vrijednima. Bilo je očito da ne očekuju baš puno od nas. Mi smo savjesno obavili zadatak. Navečer se sjelo u kući na Bijelim stijenama i razmatralo što je tko otkrio, koje su varijante prihvatljivije i tome slično. Vesnino i moje istraživanje došlo je na kraju, u stilu "budite kratki pa da završimo za danas".

Iznenadenju nije bilo kraja kada sam s dozom prepotencije (tek toliko da izazovem efekt) izjavio kako sam pronašao ne samo bolji put od onoga koji su prethodno pronašli Zoran i Krampus nego da sam pronašao najbolju moguću varijantu uopće između Stalka i stare Dulibe. Reakcija je bila točno onakva kakvu sam priželjkivao. Napali su me jer sam tek došao u svijet planinarstva, a već dajem takve izjave. Sve je bilo popraćeno uobičajenom muškom agresijom, uz pokoju psovku na moj račun. Mladi planinar, kojemu se još mlijeko cijedi iz usta, bacio je rukavicu iskusnim planinarima.

Na takav sam se potez odlučio jer sam imao osjećaj da, zbog stiske s vremenom, Krampus i Zoran ne bi išli ni pogledati varijantu puta koju sam trasirao s Vesnom da ih nisam nježno isprovocirao. Rekli su da će pogledati to čudo, ali da će ipak njihova varijanta dionice Stalak – stara Duliba biti markirana. Međutim, kada su obišli varijantu dionice koju sam odabrao, odmah su prijateljski priznali da je to puno bolja varijanta od njihove.

Kvaka je bila u tome da sam u gimnaziji tri godine imao nacrtanu geometriju, moj najdraži predmet, a to Krampus i Zoran nisu znali. Jedan dio gradiva odnosio se i na upoznavanje različitih tipova zemljovida, s naglaskom na zemljovide s izohipsama. Uobičajeni zadatak bio nam je pronaći najkraći put na zemljovidu od točke A do točke B uz različito postavljene uvjete, primjerice put ne smije biti strmiji od 8% ili put ne smije ići kroz potoke i vododerine itd. Sve je to značilo da sam odmah, nakon što sam od Zorana dobio zemljovid u ruke, vidio najbolju varijantu puta. Preostalo mi je samo obići put i tako u stvarnosti potvrditi ono što sam vidio na zemljovidu.

Zauvijek će mi ostati u sjećanju da sam kao mladi planinar istraživao i ostavio traga na KPP-u trasirajući dionicu koja nije posebno privlačna, ali je i dandanas dio KPP-a.

A hiker with a red backpack is seen from the side, perched on a light-colored, layered rock formation. The background features a vast mountain landscape with more rocky peaks and dense evergreen forests under a bright blue sky with scattered white clouds. The overall scene is one of a high-altitude mountain environment.

HRVOJE ZRNČIĆ

O KAPELSKOM PLANINARSKOM PUTU

TAMARA REHAK

NAJVIŠI DIJELOVI
VELEBITA — KRAJNJI
VRH JE SVETO BRDO

TAMARA REHAK

Vila Velebita

— Tamara Rehak —

Jedan upit, jedan odgovor
i izlet je dogovoren. Prve
subote u srpnju krenuo je naš
pohod na Vaganski vrh. Mala
ekipa od dvije kapelašice,
dvoje prijatelja planinara,
našega domaćina vodiča i naše
buduće planinarke, prijateljice
Vile – zaljubljenice u Velebit.

BUNOVAČKA POLJANA

Vila nas vozi pod adrenalinom svoga prvoga planinarskog izleta. Rano jutarnje skupljanje po Zagrebu i zatim ugodan put prema Lici s obveznim razbuđivanjem uz kavu i neizostavan smijeh. Ekipa je raspoložena, Lika je pred nama. Veseli doček domaćina u lokalnom restoranu u Raduču (Sveti Rok). Nakrcali smo se u terenac kojim se prevozimo makadamskom cestom do početka staze – Bunovačke poljane podno vrha Malovan. Stiskavac u terencu također ima svoje čari.

ČARI UZLAZA

Divota ljepote očarala nas je dolaskom na početnu točku pohoda s pogledom na prostranu dolinu i vrhunce južnoga Velebita. Ulaskom na stazu odmah nas je dočekao dosta strmi uspon. Slijepo slijedeći vodiča pomalo smo gubili markaciju i ulazili na neprohodan teren. Upitno se pogledavamo i pronalazimo stazu s markacijom. Uz osmijeh shvaćamo domaćinov trik neizbježnoga primanja za ruke u međusobnom pogaganju. Sve zbog naše Vile koja pomalo uspuhana čvrsto i s osmijehom koraca naprijed.

Sa svakim novim dijelom uspona, nova ljepota pogleda na prostranstva dolina i na stazu optočenu cvijećem. Vila je samo vikala: "Tamy, može slika, ovo je predivno!"

Laganim tempom, uz povremene odmore i stalno nove vidike, stigli smo i na Vaganski vrh, vrh izuzetne prostranosti i predivnoga pogleda. Nezaustavljivo oduševljenje nepreglednim vidicima prelijepo Like s jedne i naše morske obale s druge strane. Izvalili smo se nakratko na travu, upijali zrake sunca i uz povjetarac uživali opijeni ljepotom.

Ležeran i lagodan povratak istom rutom imao je dojam nove staze jer smo uočavali detalje koji su nam promakli pri usponu. Veseli i ushićeni stigli smo u Raduč i zaslužno se okrijepili velebitskim pivcem. Ispunjeni dojmovima, tjelesno pomalo umorni, krenuli smo put Zagreba. Vjerujem da će našoj novoj planinarki Vili osmijeh biti na licu pri svakome pohodu na planinu, naročito na Velebit.

10. Dodjela diploma na SINJALU

— Hrvoje Zrnčić —

Godine 2014. obilježena je deseta, jubilarna podjela diploma Kapeline temeljne planinarske škole, i to na Sinjalu (1831 m). Ideja o podjeli diploma na najvišem hrvatskom vrhu pala mi je na pamet kada sam shvatio da većina planinara ne zna o kojem je vrhu riječ. Iznio sam ideju Upravnome odboru koji ju je jednoglasno usvojio. Već prvu (sljedeću) podje-

lu diploma na Sinjalu organizirao sam uz Mrvinu pomoć, i to kao dio dvodnevnoga izleta na Dinaru. Mrvina ideja bilo je i simbolično čašćenje završenih školaraca kriškom dinje i gutljajem šampanjca. Time je podjela diploma dobila i notu svečanosti. Taj prvi izlet postao je obrazac po kojemu su se organizirale sve podjele diploma na Sinjalu do dana današnjega.

PRVONAGRAĐENA FOTOGRAFIJA U
KATEGORIJI ČOVJEK I PLANINA S NATJEČAJA
POVODOM PROSLAVE 60-E OBLJETNICE

— Hrvoje Zrnčić —

POVODOM PROHUJALIH

— Hrvoje Zrnčić —

60

FOTO ŠTIMAC

JAGODA ŠANTIĆ

JAGODA ŠANTIĆ

FOTO ŠTIMAC

FOTO ŠTIMAC

Pripreme za proslavu šezdesete obljetnice HPD-a Kapela u siječnju 2014. počele su već u siječnju 2013. godine. Upravni odbor zadužio je Zorana, Hrvoja i Mrvu da predlože kompletan program proslave, posebno svečane akademije. Odbor je jednoglasno prihvatio i u potpunosti ostvario predloženi program.

Uz Goranov uvodni pozdrav, na svečanosti u Centru za kulturu Susedgrad, u Gajnicama, Zoran i Goran sažeto i zanimljivo iznijeli su podatke o povijesti i sadašnjosti Društva, a Mrva o našem odnosu prema kulturnim Bijelim stijenama. Na kraju su podijeljene nagrade HPS-a našim zaslužnim članovima, a predstavnici gostujućih društava pozdravili su Skup i čestitali nam godišnjicu.

I GLAZBA JE DALA TON

Nakon svake navedene cjeline Jože Haluza, redoviti profesor Gudačkoga komornog orkestra pri Muzičkoj akademiji u Zagrebu, jedan od utemeljitelja i dugogodišnji koncertni majstor Varaždinskoga komornog orkestra i naš član, odsvirao je na violini, uz klavirsku pratnju Darija

SLAVKO FERINA MRVA

FOTO ŠTIMAC

JAGODA ŠANTIĆ

Sabola, po jednu prigodnu pjesmu (Lijepa naša – Josip Runjanin, Humoreska – Antonin Dvorak, Ljubavni jadi – Fritz Kreisler, Lijepi ružmarin – Fritz Kreisler, Čardaš – Vittorio Monti).

Svečanost je bila popraćena interaktivnom izložbom o povijesti HPD-a Kapela. Naime, posjetitelje izložbe zamolili smo da napišu popratni tekst uz svaku sliku o čijem su sadržaju ponešto znali. Bilo je ugodnih iznenađenja, a kao trajni dokument s proslave ostao je plakat sa slikama i rukom pisanim komentarima što je unijelo dašak dokumentarizma u samu izložbu.

Tijekom proslave otvorena je i izložba fotografija s Natječaja za najbolju snimljenu fotografiju na kojoj su predstavljene pobjedničke fotografije po svim kategorijama te još nekoliko uspješnih fotografija koje su ostale bez nagrade.

Navedeni program ostvaren je zahvaljujući vrijednim i susretljivim ljudima. Mnogi od nas nisu ni svjesni koliko je trebalo sposobnih glava i spretnih ruku te vremena da se ostvari proslava "dobro organizirana, svečana i dostojanstvena, a u isto vrijeme jednostavna i topla za svakoga" kako je rekao jedan od sudionika. Hvala svima koji su to omogućili.

JAGODA ŠANTIĆ

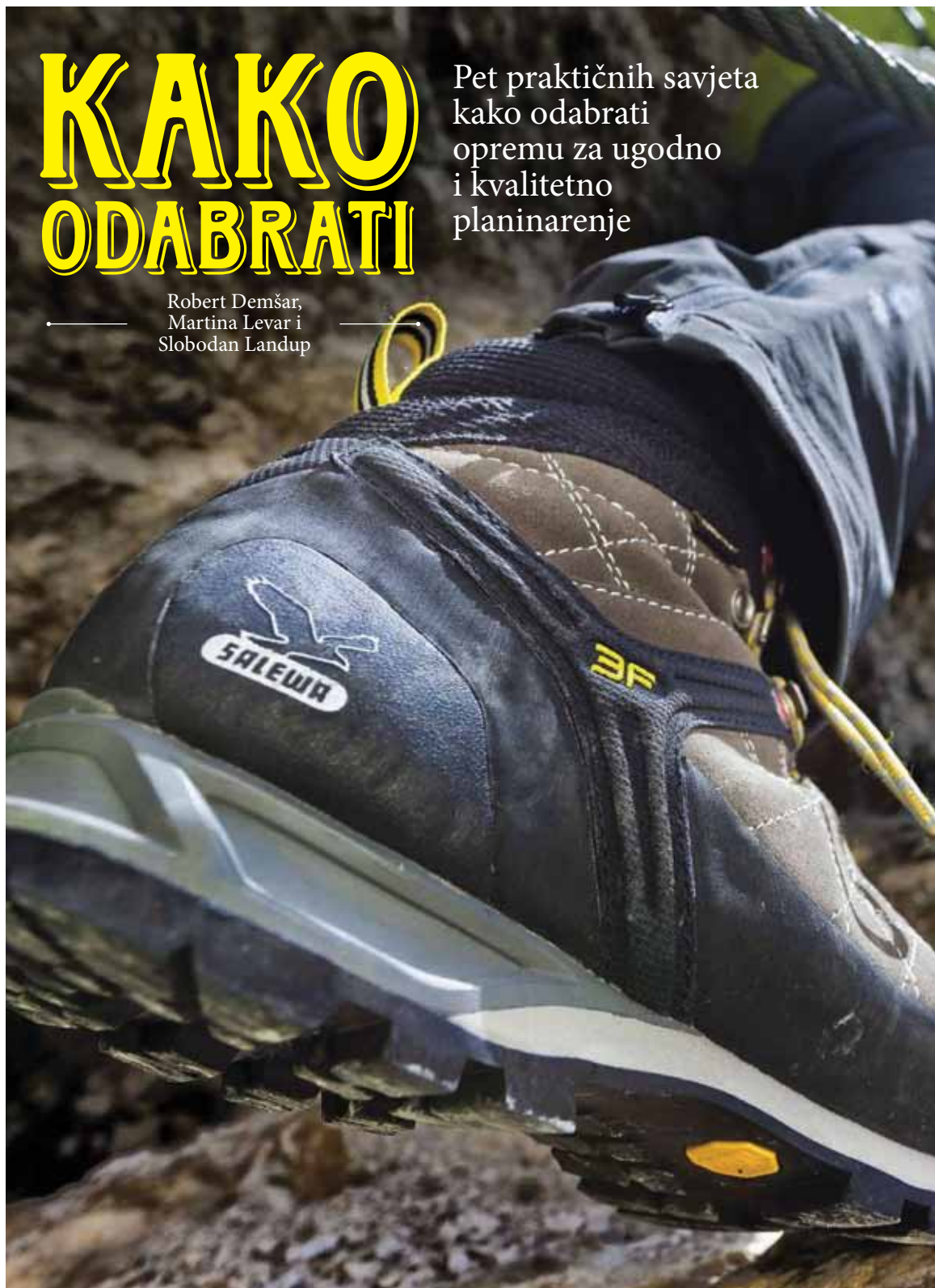

JAGODA ŠANTIĆ

KAKO ODABRATI

Pet praktičnih savjeta
kako odabrati
opremu za ugodno
i kvalitetno
planinarenje

Robert Demšar,
Martina Levar i
Slobodan Landup

Krajem ožujka 2014. godine u HPD-u Kapela, u okviru Temeljne planinarske škole, ekipa Vrhunaca održala je predavanje o pravilnom odabiru planinarske opreme. Budući da je na predavanju izneseno pregršt zanimljivih i korisnih savjeta, odlučili smo ih i zapisati kako bi se i oni koji nisu bili na predavanju upoznali s važnim koracima koje trebaju poduzeti za što ugodnije i sigurnije planinarenje.

NAJBOLJA OPREMA NE MORA BITI I NAJSKUPLJA

Opremu je potrebno birati po kriteriju namjene, a ne cijene. Najskuplji proizvodi najčešće su namijenjeni alpinizmu, što ne znači nužno da je ta kvaliteta opreme potrebna za ugodno planinarenje. Odabir krive opreme ne samo da neće ispuniti vaša očekivanja već vam ista može stvoriti i nelagodu zbog neudobnosti ili krutosti. Najbolja je ona oprema koja će pružiti najbolje onome čemu je namijenjena.

CIPELE

Kvalitetne i primjerene cipele temelj su udobnoga planinarenja. Kako kaže stara narodna poslovice Cipela glavu čuva tako i mi tvrdimo da su odgovarajuće i kvalitetne cipele temelj udobnoga planinarenja. One prije svega moraju biti namijenjene terenu po kojem će se hodati, moraju biti udobne i omogućiti nogama da ostanu suhe i tople.

Vanjski materijal cipele obično je koža ili neki noviji materijal, ponekad s dodatcima cordure. Rubovi cipela u pravilu su zaštićeni gumom koja čuva cipele od vanjskih oštećenja. Unutrašnjost je obložena materijalima od spužve, pjene te kože ili tekstila koji se dodatno oblikuju prema veličini i obliku stopala. Teži se što većoj udobnosti i izbjegavanju žuljeva. Kada su potplate u pitanju, vrijedi pravilo: cipele od čvršćega materijala pogodnije su za teže, zahtjevnije terene, a cipele od mekšega materijala na potplatima pogodnije su za lakše, manje zahtjevne terene. Zadnji sloj ili guma na potplatima (Vibram) služi za dobro prianjanje cipele uz tlo. Cipela nije dobro odabrana ako je premala ili ako je prevelika. U oba slučaja može doći do žuljeva i pritiska prstiju na prednji dio cipele što izaziva neugodne naboje.

Važno je napomenuti da su čarape dio planinarske opreme i nadopunjuju zadaću cipela. Čarape su u novije vrijeme načinjene od sintetičkih materijala zbog boljega isparavanja znoja ili su načinjene od

vune za hladne zimske dane. Dizajnirane su tako da posebna ojačanja idu na mjesta gdje dolazi do najvećega trenja stopala i cipele, primjerice u području prstiju ili pete.

ODJEĆA

Glavna i osnovna značajka kvalitetnog odjevenoga planinara je višeslojno odijevanje. Prvi, donji sloj čini donje rublje i majice od brzosušećega materijala. Drugi, srednji sloj predstavljaju različiti flisevi, primalofti koji griju tijelo. Završni, vanjski sloj čine različite jakne koje štite od vanjskih utjecaja kao što su kiša, snijeg ili vjetar.

Osnovni sloj, donje rublje i majice trebaju ljeti biti načinjeni od brzosušećih materijala (Coolmax) jer se naglasak stavlja na brže isparavanje znoja i ugodan efekt hlađenja tijela. Zimi se koristi materijal zvan Polartec ili vuna jer je naglasak na grijanju tijela te brzom sušenju. Srednji sloj ili flisevi sačinjeni su uglavnom od Polartec materijala te tanke unutarnje jakne od Primalofta koje imaju zadaću grijanja. Jakne vanjskoga sloja izrađuju se od materijala (Vindstopper, Goretex, Sympatex i sl.) koji zaustavljaju vjetar, kišu ili snijeg.

RUKSACI

Udoban i praktičan ruksak uvelike olakšava svaki planinarski put. Ruksaci za planinarenje trebaju biti izrađeni od laganih materijala, a na leđima imati mrežicu koja odvaja leđa od ruksaka kako bi se leđa što manje znojila. Alpinističke verzije ruksaka nemaju tu mrežicu jer moraju kompaktno prijanjati uz leđa.

Ruksaci se dijele po litraži: manje verzije, od 20 do 40 litara, koriste se za kraće planinarenje s manje tereta, dok se ruksaci od 50 do 70 litara koriste za višednevne ture na koje je potrebno nositi puno više opreme. Kod velikih ruksaka vrlo je važno dobro namjestiti ruksak da mu je težište tereta na bokovima, a naramenice se podešavaju ovisno o visini čovjeka.

ŠTAPOVI

Štapovi za hodanje i planinarenje sastavni su dio osnovne planinarske opreme. Oni imaju višestruku korist. Osim što uključuju kretanje i opterećenje gornjega dijela tijela, pružaju dodatni oslonac u slučaju poskliznuća, smanjuju rizik od izvrtanja nogu i zglobova, uganuća, lomova i sličnih ozljeda.

Većina štapova izrađena je od aluminija ili karbona. U praktičnoj primjeni glavna je prednost karbonskih štapova u njihovoj maloj težini. Osim težine, u samoj primjeni nema razlike. Postoje različiti sistemi zaključavanja štapova, a najčešći su klipni sustav i navoj. Važno je naglasiti da štapove treba pravilno održavati (čistiti poslije svake upotrebe) i nikako ne pretežati navoj ako se koriste štapovi toga tipa.

Većina štapova ima nekoliko nastavaka: gumeni nastavak za vrh štiti metalni vrh od oštećenja kada se koristiti na tvrdoj podlozi, set malih i/ili velikih krplji za štap služi kao graničnik da štapovi ne propadaju duboko u blato ili snijeg. Zglobna traka na dršci služi za fiksiranje šake te pravilno držanje štapova. Neki modeli štapova imaju ugrađen amortizirajući patent. Patent se može zaključati ili otključati. Amortizacija štapova najviše služi kod spuštanja jer rasterećuje šake i zglobove na rukama.

Loš je mnogo opreme koju možete koristiti pri planinarenju i koja može svaki vaš put učiniti ugodnijim i kvalitetnijim. No, o tome drugom prilikom. I za kraj jedna poruka: Ne postoji loše vrijeme, postoji samo loša oprema.

IZBORNA SKUPŠTINA

Početakom svibnja 2014. godine održana je Izborna skupština HPD-a Kapela. Na Skupštini je, uz uvodne i završne riječi, pročitano Financijsko izvješće, Izvješće Nadzornoga odbora i Izvješće Suda časti, sve za proteklu 2013. godinu te izvješća o radu Društva za razdoblje 2012. – 2013. godina. Članovi Skupštine HPD-a Kapela prihvatili su sva izvješća. Sljedila je dodjela jubilarnih i društvenih priznanja te izbor dužnosnika za sljedeće mandatno razdoblje.

UPRAVNI ODBOR:

- Goran Zadražil, *predsjednik*;
- Josip Zelić, *dopredsjednik*;
- Jagoda Šantić, *tajnica*;
- Vjekoslav Habulinec, *voditelj Izletničkoga povjerenstva*;
- Damir Gross, *voditelj markacista i predsjednik Odbora KPP-a*;
- Slavko Ferina, *voditelj Povjerenstva za zaštitu prirode*;
- Luka Kvočić, *voditelj Sekcije mladih*;
- Tomislav Kraljić, *voditelj Gospodarskoga povjerenstva*;
- Matej Perkov, *voditelj Povjerenstva za promidžbu i Povjerenstva za društveni život*;
- Zoran Gomzi, *član Odbora KPP-a*;
- Ivan Cvetko,
- Sonja Kraljić,
- Luka Molvarec

NADZORNI ODBOR:

- Zvonko Kren, *voditelj*;
- Vesna Kantura,
- Nevenka Pavec

SUD ČASTI:

- Mato Biličić,
- Željko Loborec,
- Ana Bedeniković

POTPISNICI U IME DRUŠTVA KOD ZAGREBAČKE BANKE:

- Goran Zadražil,
- Jagoda Šantić,
- Ana Bedeniković

DRUŠTVO ZASTUPAJU:

- Goran Zadražil,
- Jagoda Šantić

Nagrađeni u 2014.

PRIZNANJA HPS-A ZA RAD U PLANINARSKIM ORGANIZACIJAMA

PLAKETA HPS-A:

- Vesna Kantura Gjurčević,
- Zvonimir Kren

SREBRNI ZNAK HPS-A:

- Tomislav Paradovski,
- Mihajlo Glagolić

ZLATNI ZNAK HPS-A:

- Branko Omerzel,
- Zvonimir Weinhardt,
- Stjepan Posavec,
- Josip Šintić

BRONČANI ZNAK HPS-A:

- Jagoda Šantić,
- Ana Kvočić,
- Luka Kvočić,
- Vjekoslav Habulinec

JUBILARNA DRUŠTVENA PRIZNANJA

ZA 40-GODINA ČLANSTVA:

- Maks Zrnčević,
- Đurđica Krajač

ZA 30-GODINA ČLANSTVA:

- Mirta Zrnčić,
- Krešimir Šintić

ZA 20-GODINA ČLANSTVA:

- Mirko Hvala,
- Danilo Pučnik,
- Ivica Posavec,
- Ilonka Posavec,
- Vesna Tomašić,
- Stjepan Posavec,
- Vlasta Kovač,
- Ana Bedeniković,
- Mirjana Zochman

ZA 10-GODINA ČLANSTVA:

- Zvonimir Spudić,
- Cika Mikočić,
- Mato Repinc,
- Branka Knežević,
- Mladen Megyery,
- Vedran Hrabak,
- Marija Diklić,
- Vladimir Matun,
- Danijela Lušin,
- Vera Karić,
- Josip Kaniszai,
- Michael Behrendt,
- Ivan Rzaunek,
- Ljiljana Šourek,
- Zlatko Šourek,
- Jasminka Kasumović,

- Desanka Cecilija Lovinčić,
- Matija Kaurić,
- Zlata Rogošić,
- Mladen Rogošić,
- Krunoslav Mihetec,
- Srećko Matešić,
- Marijan Strelar,
- Petra Sekačić,
- Mirjana Matošić,
- Ljubica Božić

PRIZNANJA HPD KAPELA ZA RAD U DRUŠTVU

DRUŠTVENA PRIZNANJA:

- Sonja Kraljić,
- Tomislav Kraljić,
- Tanja Kvočić,
- Želimir Kvočić,
- Mladen Rogošić,
- Damir Gross,
- Alida Viktorija Maskalan,
- Miljenko Vargek,
- Slavko Ferina,
- Željko Loborec,
- Tom Paradovski,
- Otto Hanzl,
- Matej Perkov,
- Antun Božić,

SKUPNO PRIZNANJE

KUHARICAMA NA

BIJELIM STIJENAMA:

- Sonja Kraljić,
- Milica Opačić,
- Tanja Kvočić,
- Jasminka Kasumović,
- Vesna Težak

MLADIMA ZA

SUDJELOVANJE NA SVIM

RADNIM AKCIJAMA I

DEŽURSTVIMA:

- Matej Perkov,
- Vjekoslav Habulinec,
- Josip Zelić,
- Luka Molvarec,
- Antun Božić,
- Luka Kvočić

PLANINARSKIM DRUŠTVIMA,

SPONZORIMA I POJEDINCIMA:

- HPD Lipa,
- PD Zagorske steze,
- HPD Sisak,
- HPD Zrin,
- Stanica vodiča Zagreb,
- Eko Žumberak,
- Osnovna škola I. Gundulić,
- Centar za kulturu i obrazovanje Susedgrad,
- Vrhunac d.o.o.,
- Hoblič d.o.o.,
- autoprijevoznik IVKO,
- Branko Kraljić – GEO-BT d.o.o.,
- Emilija Ebenspanger,
- Željko Novak,
- Borislav Aleraj,
- Borivoj Čapka

ĐURĐICA

Proslava 60. godišnjice Društva. Snijeg, kaos u prometu ... Po mojoj prosudbi, barem trećina onih koji su namjeravali doći nije stigla na proslavu. Naša Đurđica Krajač je stigla, usprkos svemu, i to taksijem jer autobus nije vozio. Donijela je, kao i svake godine dosad, još toplu gibanicu, napravljenu baš za domjenak. Već nekoliko godina, zbog narušenoga zdravlja, ne dolazi na sastanke i planinarenja, ali zato, kao vjerni član, ne propušta proslavu rođendana Društva.

Njezina me gesta duboko dirnula. » *NEVENKA BUKOVINAC*

VATROSLAV

Za našu kuću na Bijelim stijenama odlučili smo, kao brižni domaćini, kupiti novi štednjak, a stari prebaciti iz kuće u sklonište i tako razveseliti naše drage kuharice. Odlučeno – učinjeno. Štednjak je kupljen, rastavljen u dijelove i 20.9.2014. godine, kada obilježavamo Dan Društva, dopremljen pod Bijele stijene. Ukupna težina štednjaka je 121 kg, a najteži od rastavljenih dijelova 60 kg. Naši mladi, koji su bili na dvodnevnome izletu, planirali su ga donijeti u nedjelju, ali im vrag nije dao mira pa su ga u subotu, prije kiše donijeli pred kuću. Štednjak je u nedjelju ponovo sastavljen te je u 16,00 sati svečano upaljena prva vatra na radost svih prisutnih. Bilo je to doslovno vatreno krštenje pa je od kume Sonje dobio ime – Vatroslav. » *GORAN ZADRAŽIL*

VLATKO NEMEC ŠVABO (1938. – 2014.)

Švabu sam upoznao 2000. godine pri usponu na Mount Cameroon (4040 m) u Africi. Bili smo cimeri u hotelu i odmah smo „kliknuli“. Njegova nesebičnost i sveprisutni duh trajno su nas vezali sve do njegovoga preranog odlaska.

Teško je odabrati ono što bi Švabu cjelovito opisalo. Pamtimo mnogobrojne zajedničke dogodovštine s planinarskih izleta, maskenbala, dočeka Nove godine, jedrenja, kajakarenja, branja šljiva i njegovih pekmezijada. Sjećam se rješavanja sudokua, pečenja rakije, udomljavanja izgubljenoga šteneta, vožnje na sanduku kamiona, zadnjega Sv. Nikole, njegovih brojnih rođendana, Uspomena je "bezbroj".

Ipak, Švabu ćemo ponajprije pamtili po njegovim rođendanima. Tu ne mislim samo na njegov pravi rođendan 29. siječnja, nego i na sve ostale rođendane koje je iznjedrila situacija u kojoj smo se našli. Bio je majstor ideja i improvizacija. Švabo bi nepogrešivo osjetio kada je društvu potrebna injekcija smijeha, zabave i veseloga provoda. Začas su mu ruke bile raširene i podignute u zrak: "Ljudi, danas mi je rođendan!". Častio je sve za svoj rođendan i uživao. Nikada nije žalio ni vremena, ni novca za društvo i druženje. Volio je smijeh i pjesmu iznad svega.

Njegovi rođendani lijepo pokazuju svu širinu te prekrasne i tople, rođenjem bosanske, duše koja je toliko voljela svoj Zagreb i koju ništa nije moglo oneraspoložiti na dulje vrijeme. Nismo ni svjesni koliki je to gubitak za sve koji su ga poznavali. Otišao je još jedan velikan hrvatskoga planinarstva, čovjek s tisuću rođendana. » **DAMIR STREICHER**

KREŠIMIR MILAS (1983. – 2014.)

U ponedjeljak ujutro, 28. srpnja 2014. godine poštar mi je donio ljetni dvobroj Hrvatskoga planinara. Među tekstovima za oko mi je zapeo članak Krešimira Milasa Alpinistički projekt Khan Tengri 2014. Riječ je o jednoj od najambicioznijih ovogodišnjih hrvatskih ekspedicija koja uključuje međunarodnu suradnju. Ukratko je predočen opis vrha te tehničke značajke uspona uz napomenu da se "hrvatski alpinisti još nisu penjali na taj vrh". Krešimir nigdje u članku nije spomenuo da je i on član ekspedicije. Očito je svu važnost htio dati Projektu. Bilo mi je ipak jasno da i on ide jer je to preveliki izazov koji zdrav čovjek ne smije propustiti.

Navečer istoga dana vozio sam se kući i na radiju čuo da je nestao hrvatski alpinist pri pokušaju uspona na Khan Tengri. „Krešimir“, pomislio sam istoga časa. Požurio sam kući uključio računalo, priključio se na internet i posjetio stranicu HPS-a. Ništa! Otišao sam zatim na prvi javni portal koji mi je pao na pamet. Vijesti s portala potvrdile su moju sumnju.

Još uvijek ne mogu prihvatiti činjenicu da Krešimira nema. Razgovarajući s Krešimirom uvijek sam imao osjećaj da je tako psihički i fizički stabilan da bi mogao zaustaviti lavinu, a ne da bi lavina mogla odnijeti njega. » **HRVOJE ZRNČIĆ**

MARIJAN LOVRENŠČAK (1955. – 2014.)

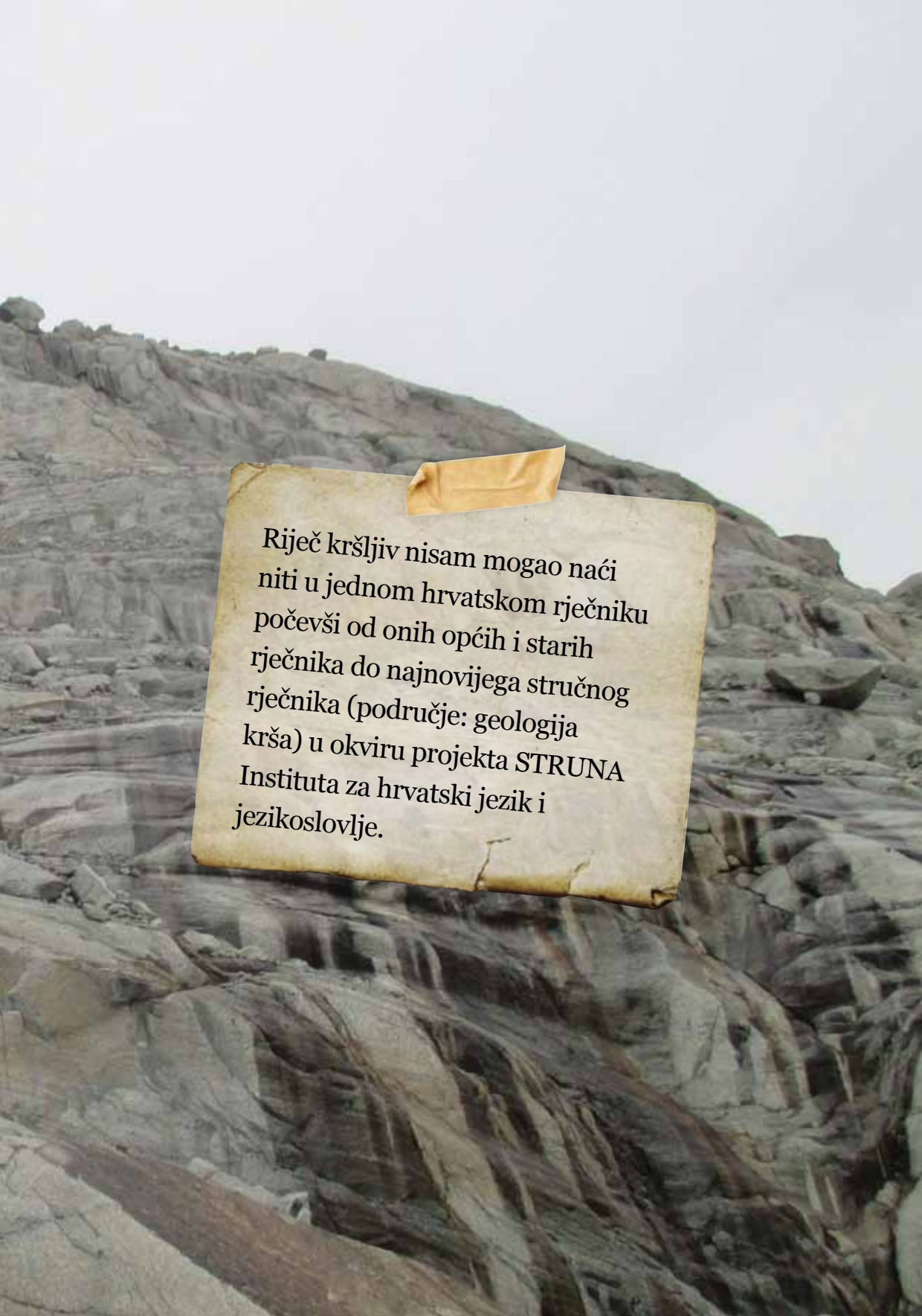
VINKO FERENEC BRICO (1955. – 2014.)

Napustio nas je naš dragi Brico, dobra, draga i vesela duša. Na trenutak su opustjeli puti i steze njemu drage Medvednice. Urastao u prirodu, nikada nije prestao obilaziti svoje Šestine, trsje, drvenu kućicu s vrtom i pogledom na Grad. Na izlete je odlazio s motiviranošću dečeca, hodao nestrpljiv poput mladca i iskreno se veselio domovima kao stari planinar. Ostat će uvijek s nama na tim stezama koje su završavale u dvorištu, oko kotla, za stolom, uz kupicu... Bio je uvijek spreman za šalu i smijeh. Ne postoji osoba koja ga je upoznala, a da joj na lice nije izmamio osmijeh i tako razveselio dan.

Čekam trenutak našega ponovnog susreta jer mi već sada falí! » **SLAVKO FERINA MRVA**

“
O jeziku, rode,
da ti pojem”
”

— Hrvoje Zrnčić —

Riječ kršljiv nisam mogao naći
niti u jednom hrvatskom rječniku
počevši od onih općih i starih
rječnika do najnovijega stručnog
rječnika (područje: geologija
krša) u okviru projekta STRUNA
Instituta za hrvatski jezik i
jezikoslovlje.

U srbijanskome jeziku, riječ kršljiv označava svojstvo neke stijene koja se drobi, mrvli, lomi ili trusi (slično žbuci na zidu). U hrvatskome jeziku tu riječ bismo mogli prevesti kao drobljiv, mrvljiv, lomljiv, loman, trušljiv, trusiv ili trusan. Kažem mogli jer se u planinarstvu riječ kršljiv češće rabi nego bilo koja od navedenih hrvatskih riječi. U drugim područjima ljudske djelatnosti u Hrvatskoj, prije svega geologiji i njoj srodnim znanostima, nisam mogao pronaći riječ kršljiv kao ni njenu definiciju.

Je li prekasno nešto poduzeti da se ta tuđica ipak ne uvriježi i time uđe u hrvatski standardni jezik pokraj više hrvatskih riječi od kojih je svaka može u potpunosti zamijeniti? Ovdje nije riječ o govornome jeziku, već o hrvatskome službenome standardnom jeziku, jeziku koji služi kao sredstvo sporazumijevanja i koji je svojevrsni dogovorni kompromis među govornicima različitih govora u određenim zemljopisnim granicama, ovaj puta u granicama države Hrvatske. To je jezik koji se rabi u školstvu, sudstvu, administraciji i medijima, a nije obavezan u svakodnevnom govoru, naročito ne u slengu.

LEKTORSKE ZABLUDU

Kako je došlo do toga da se tuđica kršljiv rabi u planinarstvu, odnosno u planinarskoj literaturi, a ne nigdje drugdje pojasnio mi je Željko Poljak u osobnoj prepisci. Citiram njegove riječi: "Urednik i lektor ovoga časopisa (Hrvatskoga planinara, op. HZ) od 1959. do 2001. Željko Poljak predložio je i dosljedno prevodio slovenski pridjev krušljiv s kršljiv, koji se i danas najčešće rabi. Bio je to kompromis koji su, zbog sličnosti, hrvatski alpinisti lakše prihvatili nego značenjski ispravnije pridjeve drobljiv i lomljiv."

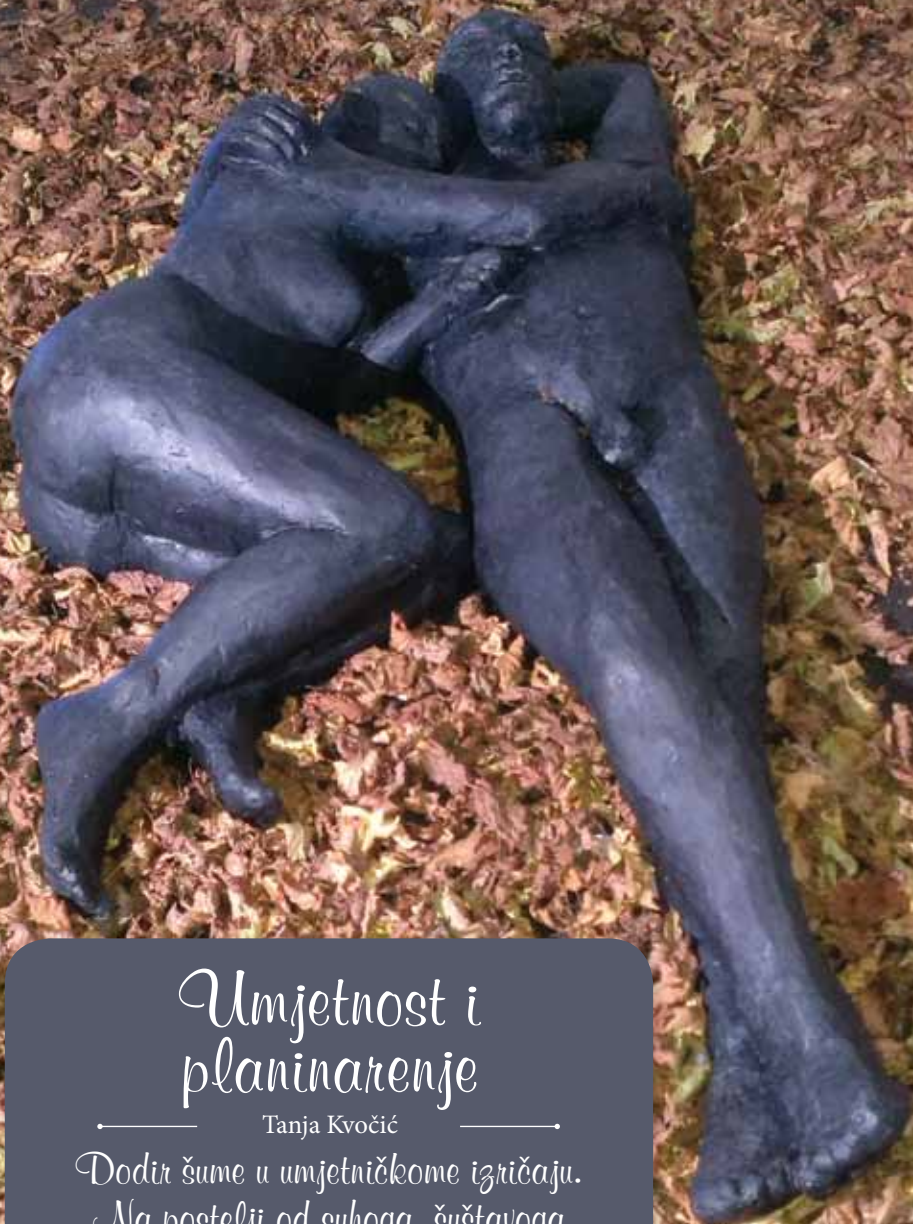
Ovakav slijed događaja nije čudan jer Željko Poljak nije stručnjak za hrvatski jezik, a bavi se lekturom. Svojevremeno, Hrvatski planinar (HP)

broj 10, 2007., napisao sam sljedeće: "Koliko je meni poznato, Željko Poljak liječničke je struke. Mislim si, da neki nestručnjak liječi ljude, liječnik bi ga s pravom nazvao nadriliječnikom. Znači da ja našega liječnika, koji lektorira bez potrebne stručne spreme, mogu slobodno zvati nadrilektorom.". Svjestan sam da Željko Poljak, kao i ostali ljudi koji u HP-u lektoriraju tekstove to rade dragovoljno i da su tekstovi s njihovom nadrilekturom puno čitkiji od originala što svakako pridonosi kvaliteti HP-a. Međutim, moramo biti svjesni da se tim ljudima znaju potkrasti i greške, najčešće zbog svoga nepotpunog znanja. U slučaju greške, oni bi je trebali najprije postati svjesni, a zatim je popraviti ako je moguće. To je jednostavno proces učenja.

PROTIV I ZA

Predlažem stoga da se dogovorom geologa, planinara (posebice alpinista) i ostalih zainteresiranih te stručnjaka za hrvatski jezik najprije odredi koju riječi rabiti u hrvatskome standardnom jeziku za prijevod slovenske riječi krušljiv. Dodatni argument za predloženo nalazi se u Hrvatskome jezičnom savjetniku gdje uz riječ kršljiv piše: vidjeti lomljiv jer je to (citiram) "bolje", upućuje na bolju (sustavniju, funkcionalniju (svrhovitiju), običniju (potvrđeniju), prošireniju, produktivniju ili standardnojezično preporučljiviju inačicu (završeni citat).

Željko Poljak, bivši urednik HP-a, a sadašnji lektor i član Uredništva brani svoje stajalište "argumentom" kako lingvisti (osim hrvatskih) misle da su hrvatski i srpski isti jezik (koji Srbi zovu srpski, Hrvati hrvatski, Muslimani bošnjački). Praktički istog stajališta je i aktualni urednik. Na ovo nemam komentara već samo napomenu da se na svim svjetskim sveučilištima na kojima se je svojevremeno predavao i učio srpskohrvatski jezik sada predaju i uče posebno srbijanski, posebno hrvatski jezik.

Umjetnost i planinarenje

— Tanja Kvočić —

*Dodir šume u umjetničkome izričaju.
Na postelji od suhoga, šuštavoga
jesenjeg lišća leže dva tijela, opuštena
nakon eksplozije osjećaja, ispražnjena
od svih naboja, napetosti, frustracija....
Počivaju.*

Životni poziv (kparstvo) i hobi (planinarenje) isprepliću se, nadopunjuju i dodiruju. U tome dodiru uživali smo na otvorenu izložbe pod nazivom „Počinak“ (Green room galerija, Veliko Trgovišće, 3. – 17.10.2014.) Irene Kraljić, mlade umjetnice i aktivne planinarke naše Sekcije mladih.

Vrhunac d.o.o. , Vlaška 78 Zagreb, 01/45 72 323 , vrhunac@vrhunac.hr

Pic: Hansi Heckmair

